

Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

SZAJOL KÖZSÉG LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- a környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemről,
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetokról,
- a bekövetkezett súlyos baleset elleni védekezés szabályairól.

Készítette:

Szajol Község Polgármesteri Hivatala

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Szolnoki Katasztrófavédelmi Kirendeltség

**Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és
Vízügyi Hatósági Főosztály**

2025.

TÁJÉKOZTATÓ
A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL
A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!

A VESZÉLYEK!

A településen jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordozza a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az EU normákat (Seveso III. irányelv) rögzítő, katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: törvény) és a végrehajtást szabályozó kormányrendeletek a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM és az IPARBIZTONSÁGI HATÓSÁG feladatává tette a súlyos balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását. Ezen feladatok közé tartozik a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek folyamatos hatósági ellenőrzése is, melyről információt az Iparbiztonsági hatóság honlapján szerezhet be.

A katasztrófavédelmi törvény a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek vezetői köteleességévé teszi az üzemben jelenlévő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét. Ezen információkat az üzem Biztonsági Jelentése (a továbbiakban: BJ) tartalmazza. A BJ kivonata NYILVÁNOS, a helyi polgármesteri hivatalban mindenki számára hozzáférhető.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemen belüli hatásainak mérséklésére.

Egy bekövetkező váratlan esemény kezelésére a hivatásos katasztrófavédelem helyi szerve – a település polgármesterével együttműködve – KÜLSŐ VÉDELMI TERVET készített, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukhoz szükséges, erőket és eszközöket.

Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját maga és környezete biztonsága érdekében.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén Lakossági Riasztó eszközökön sziréna és/vagy (rádió, televízió, hangos bemondó, közösségi média) keresztül riasztják és tájékoztatják a lakosságot.

SZIRÉNAJELEK:

RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang

 <p>2 perces emelkedő és mélyülő szirénahang</p> 	<p>Jelentése: VESZÉLY! 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt. Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.</p>
---	---

VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang, közte 30 másodperces szünettel

 <p>2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang 30 másodperces szünettel</p> 	<p>Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT! 2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.</p>
--	---

Amikor a jelzést meghallja:

- munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,
- ha az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza. (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)

A Lakossági Riasztó eszköz végpontjairól Szajol község területén a Szolnoki Katasztrófavédelmi Kirendeltségnél és a település polgármesteri hivatalában érdeklődhet.

A sziréna jel nem tájékoztat a veszély nagyságáról, típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat, a rádióból és a televízióból, valamint a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség hangszórós közleményeiből kaphat.

További felvilágosítás az internetről, a katasztrófavédelem honlapjairól szerezhető be.

katasztrofavedelem.hu

jasz.katasztrofavedelem.hu

MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!

A HELYES MAGATARTÁSI SZABÁLYOK

	A baleset bekövetkeztéről tűzjelző sziréna hang tájékoztatja.		Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző- és klíma-rendszert!		Szellőztessen miután a szirénajel a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ FELSŐ KÜSZÖBÉRTÉKŰ VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEMRŐL ÉS A LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL

A VESZÉLYES ÜZEM ADATAI ÉS A KÜLSŐ TÁJÉKOZTATÁS FELELŐSEI

	<p>Üzemeltető neve: MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. Szajoli Bázis telephely</p> <p>Üzemeltető székhelye: 1117 Budapest, Dombóvári út 28.</p> <p>Telephely címe: 5081 Szajol, 2401/1 hrsz.</p> <p>Vezető neve, beosztása: Földházi Zoltán telepvezető</p> <p>Telefon: +36-56/446-500</p>
--	---

A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK

A **MOL Nyrt.** a szajoli telephelyén szénhidrogén alapú motorhajtóanyagok (benzin, gázolaj), egyéb adalékanyagok, valamint PB fűtő és üzemanyag tárolását, közúton és vasúton történő ki- és beszállítást, továbbá ki- és betárolást végez termécszöveteken. A Szajoli Bázis telephely 2008 óta végzi tevékenységét a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X.20.) Korm. rendelet alapján **felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemként**. Ennek megfelelően felmérésre kerültek az üzem részeinek és egészének kockázatai, melyek elemzését és értékelt hatásait a BJ tartalmazza.

A JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

Jelenlévő veszélyes anyagok	
Veszélyes anyagok és mennyiségük	A veszélyes anyagok tulajdonságai
<p>A motorbenzin világossárga, tiszta, jellegzetes szagú folyadék.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: center;">Maximális mennyisége 161 504 t.</p>	<p>A motorbenzin gőzei a levegővel robbanásveszélyes keveréket képezhetnek. Lenyelve egészségkárosító. A gőzök belégzése fejfájást, szédülést, hányást és megváltozott tudatállapotot okozhat. Bőrrel érintkezve, szembe kerülve irritációt léphet fel. A vízi élővilágra mérgező hatású. Tűz esetén veszélyes bomlástermékek szabadulhatnak fel.</p>
Veszélyes anyagok és mennyiségük	A veszélyes anyagok tulajdonságai
<p>A kénmentes dízelgázolaj nem kellemetlen, de jellegzetes szagú folyadék.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: center;">Maximális mennyisége: 230 000 t.</p>	<p>A dízelgázolaj gőzei a levegővel robbanásveszélyes keveréket képezhetnek. Lenyelve egészségkárosító. A gőzök belégzése fejfájást, szédülést, hányást és megváltozott tudatállapotot okozhat. Bőrrel érintkezve, szembe kerülve irritációt léphet fel. A vízi élővilágra mérgező hatású. Tűz esetén veszélyes bomlástermékek szabadulhatnak fel.</p>

A propán, a bután és a propán-bután (PB) színtelen, jellegzetes szagú cseppfolyósított gáz.

Maximális mennyisége:
2007 t (vasúti tartálykocsi) és
23 t (palack tárolás).

Rendkívül tűzveszélyes gáz. A folyadékállapotú termékkel való érintkezés fagyási sérüléseket okozhat. A gőzök belégzése fejfájást, szédülést, hányást és megváltozott tudatállapotot okozhat. Tűz esetén veszélyes bomlástermékek szabadulhatnak fel.

A BALESET LEHETSÉGES HATÁSAI ÉS AZOK ELHÁRÍTÁSA

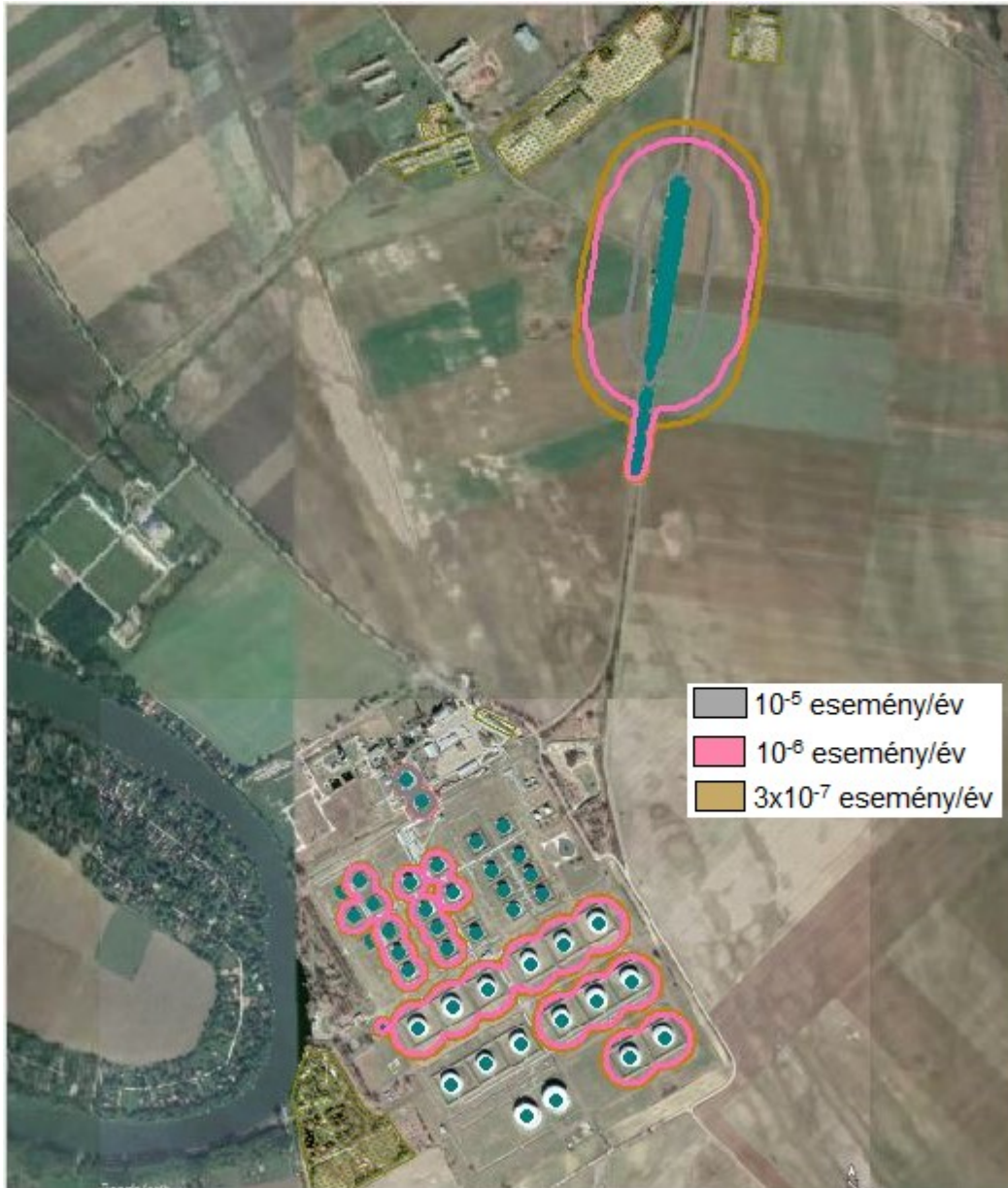
A **MOL Nyrt.** Belső Védelmi Terve a telep és a vasúti fogadó egész területére vonatkozóan szabályozza a súlyos ipari baleset bekövetkezésekor szükséges intézkedéseket és teendőket, az emberekre és a környezetre gyakorolt hatások minimalizálása érdekében.

A társaság a lehetséges vészhelyzetek elhárítására, felszámolására a lehetőségek szerint felkészült. A telephelyén a technológiai rendszerek üzemeltetése megfelelően biztonságos. A biztonsági követelményeket a telepítés, az alkalmazott technológia, a személyzet és végső esetben a veszélyelhárítás biztosítja.

A Szajol Telep érintő legnagyobb hatótávolságú baleseti eseménysorok forrásai lehetnek a benzintartályok, a gázolajtartályok, a tankautók, a PB gázpalackok és a terméktávvezetékek. A tartályok, PB palackok és terméktávvezetékek sérüléséből adódó kiömlés, majd a párolgás során kialakult gőzfelhő valamilyen gyújtóforrás következtében történő berobbanása a Szajol Telep határain túlnyúló hatást gyakorolhat attól függően, hogy a kiömlést követően azonnali begyulladás vagy a kialakult gőzfelhő begyulladása következik be. Ezen események következménye lehet hősugárzás, góztűz és túlnyomás. A Szajol Telep határát átlépő hatás a motorbenzin tartályból történő kiáramlását követő robbanásból következhet be. Ekkor a 2 kPa értékű túlnyomás hatását a Nairam Kft. telephelyén is tapasztalható lenne, ami fülfájás, illetve pillanatnyi sükettség is lehet.

A Vasúti fogadó területén vasúti tartálykocsik időszakos tárolása történik. A vasúti tartálykocsiból történő kiáramlás esetén egy telepített tartályhoz hasonlóan következhet be esemény. A legveszélyesebb baleseti forgatókönyvnek az tekinthető, ha a vasúti tartálykocsik közelében tűz keletkezik, mely felmelegíti a vagonok tartalmát. Azok a belső nyomás vagy a külső sérülés hatására szétnyílnak és a kiömlő gőzök begyulladhatnak és tűzgolyó keletkezését okozhatják. Ennek bekövetkezése esetén a Vasúti fogadótól északra található valamennyi üzemi telephely és a nyugatra fekvő tanya esetében felléphet intenzív hősugárzásból, góztűzből eredő égési sérülés tartós kitétség esetén, valamint Szajol község déli területével együtt a túlnyomásból eredő fülfájás, illetve pillanatnyi sükettség.

A MOL Nyrt. Szajol Telep és Vasúti fogadó területén súlyos következményekkel járó események számszerűen meghatározott következményei és a károsító hatások lehetséges területi eloszlása az alábbiak szerint alakulhat:

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következtében történő halálozás egyéni kockázata nem éri el a 10^{-6} esemény/év értéket a lakóterületen, ezért a veszélyeztetettség elfogadható szintű.

Fent azonosított eseményeket és veszélyeket figyelembe véve az egyéni sérülés kockázatának csökkentésére a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem körül ún. veszélyességi övezet került kijelölésre, mely átlépi a Szajol telep és a Vasúti fogadó területének határait, így a településrendezési tervezésnél is figyelembevételre kerül.

A Szajol Telep és a Vasúti fogadó egész területén a technológiák kiválasztása, a telepített berendezések, rendszerek kialakítása úgy történt meg, hogy a technológiákból fakadó kedvezőtlen kockázatok ne vagy amennyiben az elkerülhetetlen, csak a lehető legkisebb mértékben jelentkezzenek. A technológiai igényekből fakadóan a veszélyes anyagok zárt rendszerekben vannak jelen, a folyamatos túlnyomó részben automatizáltak, emberi beavatkozást többnyire csak felügyelet formájában igényelnek. Számítógépes irányítástechnikával és érzékelő-rendszerekkel folyamatosan figyelik az egyes technológiák

kulcsjellemeit az időben történő beavatkozás érdekében.

Az esetleg közvetlen veszélybe kerülő létesítmények és épületek riasztását, tájékoztatását a MOL Nyrt. Szajol Telep vezetője, illetve diszpécser végzi telefonon, valamint beszédhang továbbítására alkalmas lakossági tájékoztató rendszer segítségével. A környező telephelyek és üzemek elérhetőségeit a MOL Nyrt. nyilvántartja és folyamatosan ellenőrzi.

A védekezés és elhárítás szervezetei – úgy a MOL Nyrt. részeként működők, mint a MOL Nyrt.-nek szolgáltatók – hatékonyak, megfelelő erőt képviselnek, irányításuk, hatásköreik a kidolgozott szabály-rendszerekből fakadóan tisztázottak.

Az esetleges veszélyhelyzetek leküzdésének érdekében – jogszabálynak is megfelelően – a Telep saját létesítményi tűzoltóságot tart fenn, mely személyi állományának képzettsége, valamint technikai felszereltsége folytán a létesítményi tűzoltóságok élvonalába tartozik.

Tűz, rendkívüli esemény esetén a műszakban lévő létesítményi tűzoltók tevékenységét - a létesítményi tűzoltóság parancsnoka, illetve a Szolnoki Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság megérkezéséig - a Létesítményi Tűzoltóság egységparancsnoka irányítja.

A Szajol Telep mind a folyamatos üzemmenet során alkalmazott, mind az esetleges vészhelyzet során bevethető biztonságtechnikai, védelmi eszközök és anyagok korszerűek, magas technikai színvonalat képviselnek.

AZ ÜZEMELTETŐ NYILATKOZATA A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE

A MOL Nyrt. a súlyos ipari balesetek elleni védekezéssel kapcsolatos alapelveit és fő célkitűzéseit az integrált igazgatási és vezetési rendszer tartalmazza. Az FF & EBK (Fenntartható Fejlődés és Egészségvédelem, Biztonságtechnika, Környezetvédelem) tevékenységek irányítása a MOL-csoporton belül fontos és kiemelkedő helyet foglal el. A MOL-csoportnak jóváhagyott EBK politikája van, amelyben meghatározza a céljait. Az EBK Politika a legmagasabb szintű belső dokumentum, amely célok és feladatok meghatározásának alapjául szolgál a MOL-csoport vezetése számára.

A kitűzött célok:

- magas szintű munkahelyi egészségvédelem mellett minden munkatárs egészségi állapotának javítása,
- a technológiából, ezek üzemeltetéséből és a termékek felhasználásából eredő EBK kockázatok csökkentése,
- a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések, tüzesetek és a környezetszennyezés elkerülése,
- a megújuló energia felhasználásának támogatása a hatékony erőforrás-gazdálkodás és az üvegházi gázok kibocsátásának csökkentése érdekében,
- a természeti értékek megvédése,
- a múltbeli működésből származó környezetvédelmi kötelezettségek teljesítésének kiemelt kezelése,
- a pro-aktív EBK kultúra kialakításának előmozdítása,
- EBK teljesítmény folyamatos javítása,
- valamennyi vonatkozó jogszabályi követelmény és ezen túlmenően magas szintű MOL-csoport normák betartása,
- aktív szerepvállalás a jogszabályalkotás folyamatában, szakmai szervezetekben való részvételen és a jogalkotókkal való együttműködésen keresztül,
- olyan beszállítók és üzleti partnerek előnyben részesítése, akik megfelelnek EBK politikáknak és normáinknak, különösen hosszú távú partnerség esetén,
- nyitott kommunikáció és konstruktív hozzáállás az érintettekkel való párbeszédben.

TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉS KÜLSŐ VÉDELMI TERVÉRŐL

A KÜLSŐ VÉDELMI TERV RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

Az elhárításban résztvevő szervezetek:

- Szajol Község Polgármesteri Hivatala,
- Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala,
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság,
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Szolnoki Katasztrófavédelmi Kirendeltség,
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Rendőr-főkapitányság Szolnoki Rendőrkapitányság,
- Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal,
- szükség esetén a települések polgári védelmi szervezetei,
- szükség esetén a Helyi és a Területi Védelmi Bizottság.

A település súlyos balesetek elleni védelméért felelős személyek, szervezetek felkészültsége a jelentkező feladataik végrehajtására megfelelő. Teendőiket rendszeresen gyakorolják, a kárelhárításhoz szükséges felszerelésekkel rendelkeznek, illetve azok beszerzése folyamatos.

A LAKOSSÁGVÉDELEM MÓDSZEREI

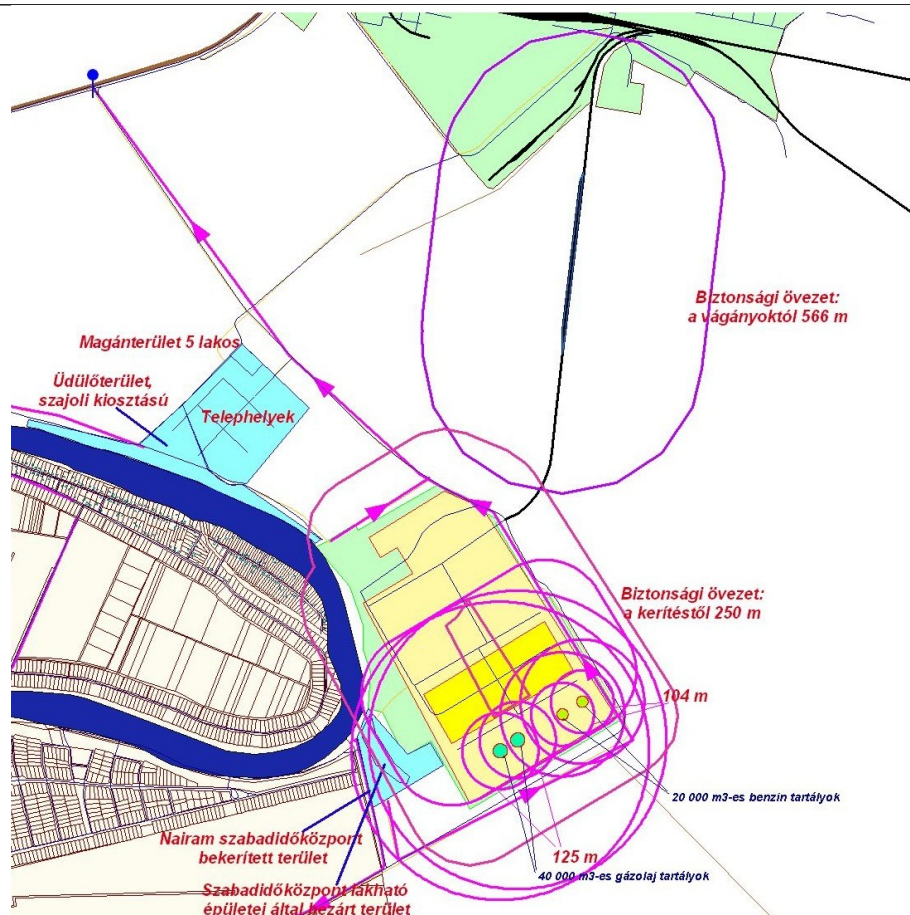
A MOL Nyrt. Szajol Telepén feltételezett baleset esetében lakossági veszélyeztetést egy esetleges robbanás lökéshulláma, illetve a tűz során a levegőbe kerülő égéstermékek okozzák.

Riasztás, tájékoztatás:

A leginkább veszélyeztetett a Nairam Klubhotel és Szabadidőközpont, illetve gáztárolási balesetnél az iparvágány környezetében lévő üzemi telephelyek, lakóépületek riasztását, tájékoztatását a MOL Nyrt. Downstream Logisztika, Telep Üzemeltetés Szajoli telep vezetője, illetve diszpécser közvetlenül hajtja végre.

A veszélyességi övezeten belül a riasztás a MOL Nyrt. Szajoli Telepére telepített monitoring és riasztó rendszer szirénáival történik.

A tájékoztatási feladatokat a helyi rádió- és televízióadók látják el, de bevonják a Rendőrség és a Katasztrófavédelem hangosító berendezésekkel felszerelt gépjárműveit is.

Kimenekítés:

Az égéstermékek nem okoznak közvetlen mérgezést, hatásuk csak hosszabb tartózkodási idő után okoz károsodást az emberi szervezetben, ezért a terület spontán elhagyására is elegendő idő áll rendelkezésre. A terület elhagyására az ott tartózkodók saját gépjárműveiket is használhatják, de elsősorban autóbusszal van megtervezve a kimenekítés.

A MOL Nyrt. Szajoli Telepén és a Nairam Klubhotel és Szabadidőközpont vonatkozásában a dolgozók és a lakosság kimenekítése a szélirány függvényében a következő gyülekezési helyekről történik:

1. MOL Nyrt. Szajoli Telep parkolója.
2. A Nairam Klubhotel és Szabadidőközpont főbejárata.

Védekezésben résztvevő szervek és szervezetek:

Szolnoki Katasztrófavédelmi Kirendeltség (Tel: 56/510-165)

Szajol Község Polgármesteri Hivatala (Tel: 56/446-000)

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (Tel: 56/510-045)

Szolnoki Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya (Tel: 56/523-398)

Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Szolnoki Szakasz mérnökség (Tel: 56/501-925)

Országos Mentőszolgálat Szolnoki Mentőállomás (Tel: 56/425-122)

Szolnoki Rendőrkapitányság (Tel: 56/501-600)

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály (Tel: 56/507-110)

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ, HOZZÁFÉRHETŐSÉG

TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

	<p>BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság katasztrofavedelem.hu</p> <p>Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság jasz.katasztrofavedelem.hu</p> <p>Telefon: 56/510-045</p> <p>Szolnoki Katasztrófavédelmi Kirendeltség Telefon: 56/510-165</p>
	<p>Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály kormanyhivatalok.hu</p> <p>Telefon: 56/507-110</p>
	<p>Szajol Községi Önkormányzat szajol.hu</p> <p>Telefon: 56/446-000</p>
<p>SEGÉLYHÍVÓSZÁM</p> <p>KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: 112</p>	